

STYRKTARSJÓÐUR

NÝJAR ÚTHLUTUNAR- REGLUR STYRKTA- SJÓÐS

Guðbjörg Pálsdóttir og Gunnar Helgason

HINN 1. júlí síðastliðinn tóku gildi nýjar úthlutunarreglur styrktarsjóðs Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga. Margt hefur gerst í rekstri sjóðsins síðustu þrjú ár og verður sú saga rakin hér til að varpa ljósi á stöðuna fyrir félagsmenn. Jafnframt verður gerð grein fyrir nýjum úthlutunarreglum sjóðsins.

Mikilvægar staðreyndir varðandi styrktarsjóð Félags íslenskra hjúkrunarfræðinga (Fíh)

- Tekjur sjóðsins eru einungis greiðslur launagreiðenda fyrir hjúkrunarfræðinga. Því er ekki um að ræða greiðslur frá hjúkrunarfræðingum sjálfum af sínum reglubundnu launum. Launagreiðendur greiða 1% af heildarlaunum hjúkrunarfræðinga sem vinna á almennum markaði en 0,55% fyrir þá sem vinna á opinberum markaði.
- Meðalinngreiðsla vinnuveitanda fyrir hvern félagsmann er í kringum 33 þúsund krónur. Félagsmenn styrktarsjóðs eru í kringum 3300. Heildariðgjöld sjóðsins eru því í kringum 100 milljónir á ári.
- Ekki er greiddur skattur af líkamsræktarstyrkjum upp að 55 þúsund krónum.
- Styrktarsjóður Fíh greiðir dagpeninga og fæðingarstyrki. Þeir styrkir eru kjarasamningsbundnir.

Vinna við nýjar úthlutunarreglur styrktarsjóðs

Stjórn styrktarsjóðs vann að endurskoðun á úthlutunarreglum sjóðsins í byrjun árs 2015. Settar voru fram nokkrar leiðir:

1. Fara í óbreyttar eða aðlagðar úthlutunarreglur á ný. Sú leið var ekki talin fær þar sem óvíst er hversu margar umsóknir verða um hvern styrk. Inngreiðslur vinnuveitanda standa ekki undir þeim úthlutunarreglum sem voru í gildi og því ljóst að eigið fé myndi klárast fljótt og skuldastaða yrði slæm á ný.
2. Hver og einn félagsmaður safnar í eigin sjóð til nokkurra ára. Sú leið var ekki talin fær þar sem kostnaðurinn var talinn of mikill. Breyta þyrfti tölvukerfum félagsins og ráða þyrfti starfsmann til að sinna sjóðnum. Kostnaðurinn við þetta var í byrjun talinn vera kringum 15 milljónir og árlega eftir það í kringum 5 milljónir.
3. Greiða hverjum og einum hjúkrunarfræðingi til baka það sem eftir

stendur af greiðslum sem vinnuveitandi greiðir inn fyrir hann eftir að dreginn hefur verið frá kostnaður vegna sjúkradagpeninga, fæðingarstyrks og útfararstyrks.

Ákveðið var af stjórn sjóðsins að fara leið þrjú og var hún samþykkt af stjórn félagsins 31. mars 2015. Meginrökin fyrir því að fara þá leið var að með henni fær hver félagsmaður greitt til baka í réttu hlutfalli við inngreiðslu vinnuveitanda fyrir hans hönd inn í sjóðinn. Leitað var eftir ráðleggingum frá Ríkisskattstjóra um hvernig þessi leið væri best framkvæmanleg. Ráðleggingar Ríkisskattstjóra voru á þá leið að ekki má hafa fyrirkomulag þannig að upphæð sé greidd út nema dreginn sé af skattur og félagsmaður telji fram kostnað á móti á skattframtali. Þar gildi reglur um skattmat. Einungis má greiða út skattfrjálsan líkamsræktarstyrk gegn framvísun kvittunar. Hins vegar má greiða styrkinn út með því að draga af staðgreiðslu. Félagsmaður má síðan draga frá kostnað vegna líkamsræktar á móti á skattframtali og fá þá til baka ofgreidda staðgreiðslu. Í skattmati segir: „Ekki skal telja til tekna starfsmanns greiðslu frá launagreiðanda, eða eftir atvikum stéttarfélagi, sem ætlað er að standa straum af kostnaði við íþróttaiðkun og aðra heilsurækt að því marki sem slík greiðsla fer ekki yfir 55.000 kr. á ári. Skilyrði er að starfsmaður leggi fram fullgilda og óvefengjanlega reikninga fyrir greiðslu á viðkomandi kostnaði. Með kostnaði við íþróttaiðkun og heilsurækt er átt við greiðslu á aðgangi að líkamsræktarstöðvum, sundlaugum og skíðasvæðum, greiðslu á æfingagjöldum í íþróttasali og félagsgjöldum í golfklúbba sem og þátttökugjöld vegna annarrar hreyfingar sem stunduð er með reglubundnum hætti. Einnig fellur hér undir kostnaður við aðra heilsurækt eins og t.d. jóga.“

Nokkrar dagsetningar og staðreyndir um sögu styrktarsjóðs og breytingar á úthlutunarreglum sjóðsins

12. maí 2009 Aðalfundur Fíh samþykkir úrsögn úr BHM.

Áramót 2009/2010 Fíh gengur úr BHM.

Settur er á stofn sérstakur sjúkra- og styrktarsjóður innan Fíh sem bráðabirgðauðræði til að tryggja hjúkrunarfræðingum sambærilega styrki og þá sem stjórn Fíh taldi hjúkrunarfræðinga eiga rétt á úr sjóðum BHM.

Sjóðurinn var fjármagnaður með lánsfé frá vinnudeilusjóði og félagssjóði Fíh.

2010 – 2013 Málaferli voru við BHM. Ekkert fjármagn fékkst frá BHM.

1. júlí 2012 Slæm fjárhagsstaða sjúkra- og styrktarsjóðs vegna:

a) mikillar aukningar í greiðslu styrkja og sjúkradagpeninga (122% aukning 2010-2012).

b) vaxandi skulda við vinnudeilusjóð og félagssjóð Fíh.

Því voru skornir niður kostnaðarsömustu styrkirnir sem voru vegna tannlækninga, glasafrjóvgunar og laseraðgerða í styrktarsjóði og tannlækninga í sjúkrasjóði.

1. febrúar 2013 Síðustu breytingar skiluðu ekki tilætluðum árangri og heildarskuldir sjóðanna við vinnudeilusjóð og félagssjóð Fíh orðnar um 89 milljónir króna. Því voru hertar úthlutunarreglur sjóðanna. Hætt var að veita aðra styrki en fæðingarstyrk og sjúkradagpeninga.

Tilgangur: Réttta af fjárhagsstöðu sjóðanna og greiða niður skuldir við vinnudeilusjóð og félagssjóð Fíh.

Markmið: Viðhalda styrkjum vegna ólaunaðrar fjarveru frá vinnu og fæðingarstyrk.

31. maí 2013 (áður styrktar- og sjúkrasjóður Fíh), með nýjum starfs- og úthlutunarreglum.

1. september 2014 Tilgangi og markmiði var náð með skerðingu á úthlutun styrkja skv. breyttum reglum 1. febrúar 2013. Búið er að greiða upp 89 milljóna króna skuld við vinnudeilusjóð og félags-sjóð Fíh. Endurgreiðsla skulda tók því um tvö ár.

1. nóvember 2014 Búið er að safna í nauðsynlegan höfuðstól styrktar-sjóðs til að geta brugðist við sveiflum á úthlutunum úr sjóðnum.

Nýjar úthlutunarreglur

Nýjar úthlutunarreglur verða því með eftirfarandi hætti:

Sjúkradagpeningar Hjúkrunarfræðingar sem starfa hjá hinu opinbera (vinnuveitandi greiðir 0,55% í sjóðinn) geta fengið 310 þúsund kr. í sex mánuði og er um að ræða hækkun úr 216.700 kr. eða um 43%. Hjúkrunarfræðingar sem starfa á almennum markaði og vinnuveitandi greiðir 1% af heildarlaunum í sjóðinn fá 80% af launum, þó að hámarki 520 þúsund í sex mánuði.

Fæðingarstyrkur Hjúkrunarfræðingar sem starfa hjá hinu opinbera geta fengið eingreiðslu að upphæð 200 þúsund kr. og er styrkurinn veittur í samræmi við starfshlutfall.

Útfararstyrkur Allir félagsmenn sem eru í starfi og vinnuveitandi greiðir fyrir í sjóðinn eiga kost á útfararstyrk að upphæð 350 þúsund kr.

Endurgreiðsla til félagsmanna Greitt er til félagsmanna það sem eftir stendur af innngreiðslum vinnuveitanda eftir að dreginn hefur verið frá kostnaður vegna sjúkradagpeninga, fæðingarstyrks og útfarastyrks. Dregin er staðgreiðsla miðað við skattþrep tvö af endurgreiðslunni en félagsmenn geta talið fram kostnað á móti ef styrkurinn er nýttur skv. skattmati.

Dæmi um nýtingu skattafsláttar Vinnuveitandi greiðir 33 þúsund krónur inn í sjóðinn fyrir félagsmann. Um 40%, eða 13 þúsund, fara í sjúkradagpeninga, fæðingarstyrk og útfararstyrk. Greiddar eru út til félagsmanns 20 þúsund krónur og tekin staðgreiðsla. Félagsmaður fær um 12 þúsund krónur greiddar út eftir að dreginn hefur verið frá skattur í skattþrepi tvö. Félagsmaður má nota fjárhæðina í hvað sem er en er hvattur til að nota hana til líkamsræktar eða heilsueflingar. Ef hann kaupir líkamsræktarkort fyrir 30 þúsund krónur telur hann þá upphæð fram á móti á skattframtali. Ef hann notar upphæðina í annað þarf hann ekkert að gera.

Hver eru næstu skref?

Úthlutunarreglur varðandi sjúkradagpeninga, fæðingarstyrk og útfararstyrk tóku gildi þann 1. júlí síðastliðinn. Áætlað er að greiða út til félagsmanna það sem eftir stóð af inngreiðslum fyrir árið 2014 og 2015 í mars 2016. Um verður að ræða endurgreiðslu á inngreiðslum fyrir hvern félagsmann fyrir tímabilið nóvember 2014 til desember 2016. Er það gert til að greiðslan byggist ekki aðeins á tveimur síðustu mánuðum ársins 2014. Endurgreiðslan verður lögð inn á bankareikning félagsmanna á sama hátt og aðrar greiðslur frá félaginu um miðjan mars 2016.

